

İnanılır ki “Adem” peygamberin Habil ve Kabil isimli iki oğlu varmış, Allah’a bir kurban sunmuşlar, Allah Habil’inkini kabul etmiş, bunu kıskanan Kabil, diğerini öldürmüş; bu yeryüzünün ilk işlenen cinayetiymiş, Kabil kardeşinin cesetini ne yapacağını bilememiş, Allah bir karga göndermiş, yeri eşeleleyen kargayı gören Kabil bundan ders çıkarıp kardeşini gömmüş...

Hatta derler ki, Habil iyi olanmış, biz kabilin yani kötü olanın çocuklarıymışız.

Oysa, Kuran’da “Habil” ve “Kabil” isimleri geçmez.

5:27 : Onlara Âdem’in iki oğlunun haberini de gerçek olarak oku.

Kurandaki “Adem’in iki oğlu” diye geçen kıssanın tam da günümüz ile alakalı bir şeyden bahsettiğini düşünüyorum. Bu konuda önemli bulgular elde ettim. Bulgularım kuvvetlenince bu konuyu yazmayı düşünüyorum. Ancak çalışmam esnasında şunu bir kez daha hatırladım. Madem Kuran “eskilerin masalları değilse (Kuran ayeti), yazıya başlarken verdiğim “inanış” kime ne kazandırıyor? Kabil diye isimlendirilen kişinin Habil’i gömmesi bilgisi bize ne kazandırıyor? Kuran bir “masal” olmadığına göre; biz kıssa olarak adlandırdığımız metinleri okuyup geçiyoruz. Aslında pek bir şey anlamadan...

Bu yazıda Maide Suresi 27. ayet ve devamındaki ayeter ile ilgili bazı yorum ve düşüncelerimi dile getirmek istiyorum:

5:20 Musa, halkına şöyle demişti: “Ey halkım, ALLAH’ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın: aranızdan peygamberler çıkardı, sizi özgür kimseler kıldı ve toplumların hiçbirine vermediğini size verdi.”

5:21:”Halkım! ALLAH’ın size ayırdığı kutsal toprağa (mukaddes ARZ) girin. Geri dönmeyin, yoksa kaybedersiniz.”

Not: Mukaddes (KAF SAL SİN kökü) manevi bir temizlikle ilgili bir kavram. (R:İsfahani- El müfredat)

ARZ kavramı Kuranda “sema” kavramının karşısındaki kavram olarak kullanılmıştır. Sema “üstteki” anlamınd ise “ARZ” üste göre alttaki anlamındadır. Çoğunlukla “bir kara parçası” anlamında çevrilsede, ben bu kavramın “üst anlam” içerecek şekilde kullanıldığını düşünüyorum.

Örnek:

Ayşe çay ve kek yedi. (Burada bir anlatım bozukluğu vardır; ama “ayşe çay ve kek tüketti” diyerek “tüketmek” kavramını “üst anlam” olarak kullanırsak anlatım bozukluğunu gidermiş oluruz. Ben Kuranın çoğu kavramın, tüm zamanlara ve toplumlara mesaj göndermesi yüzünden bu şekilde üst anlamlı kavramları sıklıkla kullandığını düşünüyorum.

Dolayısı ile “kutsal/mukaddes/takdis edilmiş topraklar” diye alışageldiğimiz kavram, bir kara parçası olmak zorunda değil. Her elçinin halkını davet ettiği temizlenmiş bir ARZ muhakkak var bence. Bunu anlamak için şunu sorabiliriz. Kuran bize gidip kendimize bir kara parçası aramamızı mı söylüyor yoksa, bir şeyleri değiştirip hakkı , hukuku ayakta tutan, gerçeği onaylayan bir toplum tesis etmemzii mi istiyor?

5:22 Dediler ki: “Musa, orada (Fİ HA -onun içinde) zorba bir topluluk var. Onlar oradan çıkmadıkça biz asla oraya girmeyiz. Çıkarlarsa gireriz.”

5:23 Korku duyanların arasında, ALLAH’ın kendisine nimet verdiği iki kişi, “Üstlerine KAPIDAN yürüyün. KAPIDAN girerseniz kesinlikle siz yeneceksiniz. İnaniyorsanız ALLAH’a güvenin,” dedi.

Not: İşte bu “kapıdan (el-bab) ifadesi ARZ diye belirtilen kavramın “yer/toprak” parçası olmayabileceğini bana düşündürüyor. İçerisinde çok güçlü adamların olduğu bir beldeye/şehre “kapıdan” girmek her halde yapılacak en son şeydir, çünkü KAPI bir yapının

korunaklı yeridir. Çok belli ki burada “KAPI” ile bir şey sembolize ediliyor. Şimdilik burada “Rabbim ilmimi artır” ayetine uyarak daha çok çalışmak ve bilgimi genişletmek üzere fazla durmuyorum. Ancak olayın özüne bakarsak; Musa peygamber halkını başarıya ulaştıracak bir duruma sokmak istiyor; fakat halk karşılaşacakları bir güçlük dolayısı ile bunu yapmaktan kaçıyor. Ve Musa Peygamberi biraz da alaycı bir tutumla reddediyorlar.

5:24 “Musa, onlar orada oldukça biz oraya asla girmeyiz. Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burda oturuyoruz,” dediler.

5:25 O da bunun üzerine: “Rabbim, ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebiliyorum. Bizimle yoldan çıkmış bu topluluğun arasını ayır,” dedi.

5:26 Orası onlara kırk yıl boyunca yasaklanmıştır; yeryüzünde (ARZ’da) şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Yoldan çıkmış bir topluluk için üzme kendini.

Özetle, Kuranda yer/zaman/mezan/kişiler gibi detaylara girmeden bize bir “öz” anlatılıyor. Bu “öz” deki temel anahtar anlamı doğru kavramanın önemi şu: Kuran her zamana ve her insan topluluğuna hitap eden bir mesaj. Bizim zamanımızın ve toplumumuzun açmazlarını çözmek istiyorsak burada faydalanacağımız dersler var.

Mesela, haydi gelin Musa peygamberi ve Harun peygamberi günümüze taşıyalım: Kuranda yazan bilgilere göre onların toplumlarına “camileri boş bırakmayalım, kaçır kez hangi tesbihi yapacaksınız, şunları yapmazsanız gusül abdestiniz tam olmaz, ey kadınlar saçınız şöyle şöyle örtmezseniz cehennemliksiniz, okunacak en etkili dualar, çokça ibadet edelim, orucu bozan haller, gusül abdestinin detayları şunlardır” demediklerini görüyoruz. Böyle bir söylemleri yok. Benim Kurandan anladığıma göre günümüzde olsalar şunları diyebilirlerdi:

5:22-26 ayetlerinden esinlenilerek yazılmış bir senaryo:

Onlar (Musa ve Harun) : Akıllı telefonlar kişisel verilerinizi kullanıyor, bu çok tehlikeli!

Biz (Günümüz toplumu) : Ama telefondan vazgeçmek mümkün değil artık ! Hem çok faydalı, pek çok işe yarıyor...

Onlar: Kişisel verileriniz diyoruz, alıp size karşı kullanıyorlar, bu ne demek, sonuçları ne anladınız mı?

Biz: Ya artık vazgeçemeyiz, telefonsuz mu yaşayacağız, çağın gereği bu...

Onlar: Bakın alın size belgeler, deliller... Şu şu şu tehlike ile karşı karşıyasınız..

Biz: Bundan vazgeçmek çok zor. Haydi siz telefonsuz yaşamamanın bir yolunu bulun, biz arkanızdan geliriz...

Onlar: Hani biz peygamberdik? Bizi Kutsal metinlerden okuyup okuyup, “şefaatinize (!) nail olmak için dualar ediyordunuz, bizim giyindiğimizi düşündüğünüz gibi giyiniyordunuz, bizim nasıl yemek yediğimiz merak edip öyle yemeğe çalışıyor, bizim gündelik hayatımızı merak edip öyle davranmaya çalışıyordunuz. Alın yanınıza geldik; şimdi neden dediğimizi yapmıyorsunuz, nedir bu umursamazlık?

Biz: Akıllı telefonla uğraşan peygamber mi olur? O bir teknoloji, adamlar yapmış! Neden kullanmayalım? Evet izliyor kişisel verileri... Bizi mi izleyecek? Milyonlarca insan var, hem izlesin bir şey olmaz. Hem , sahi, daha din ile alakalı tek cümle etmediniz. Sizi gidi sahtekarlar sizi! Siz bize oruçla ilgili anlatın. Gerçekten malımızın 40’da birini mi zekat vereceğiz onu anlatın...